

Kvalitetssystemet ved UiS
Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Årsrapport for arbeidet
med kvalitet 2011/2012
med tiltaksplaner
for 2012/2013

Forskerutdanningen ved
Det
samfunnsvitenskapelige
fakultet

1. Innledning

Styret for Universitetet i Stavanger vedtok etablering av nytt doktorgradsprogram i Samfunnsvitenskap ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet 7. april 2011. Doktorgradsprogrammet i Samfunnsvitenskap erstatter de to doktorgradsprogrammene i Ledelse og Risikostyring og samfunnssikkerhet, som nå er blitt spesialiseringer innen det nye doktorgradsprogrammet. Det er fremdeles doktorgradskandidater på de to gamle programmene, men det er ingen nye doktorgradskandidater som blir tatt opp på de to gamle doktorgradsprogrammene. Det nye doktorgradsprogrammet omfavner 8 spesialiseringer innen fire studium;

- Spesialisering i Helse og medisin (studium i Helse og medisin)
- Spesialisering i Risikostyring og samfunnssikkerhet (studium i Risikostyring og samfunnssikkerhet)
- Spesialisering i Ledelse (studium i Ledelse, Økonomi og Reiseliv)
- Spesialisering i Økonomi (studium i Ledelse, Økonomi og Reiseliv)
- Spesialisering i Reiseliv (studium i Ledelse, Økonomi og Reiseliv)
- Spesialisering i Sosiologi (studium i Sosiologi, Sosialt arbeid og Kultur & samfunn)
- Spesialisering i Sosialt arbeid (studium i Sosiologi, Sosialt arbeid og Kultur & samfunn)
- Spesialisering i Kultur & samfunn (studium i Sosiologi, Sosialt arbeid og Kultur & samfunn)

Doktorgradsutdanningen er ved hvert fakultet organisert under ett doktorgradsutvalg. Doktorgradsutvalget har hovedansvar for kvalitet i doktorgradsutdanningen fra opptak til kreering. Doktorgradsutvalget består av en representant fra hver av de 8 spesialisering, en representant fra Nettverk for Medisinske Vitenskaper og prodekan for forskning (leder av utvalget). I tillegg er fakultetets forskerutdanningsadministrative koordinator sekretær og en doktorgradskandidat er observatør i Doktorgradsutvalget. Doktorgradsutvalget har månedlige møter, og skal sikre kvalitet i alle ledd i doktorgradsutdanningen, fra opptak til kreering.

2. Nøkkeltall

Fakultetet har i slutten av rapporteringsperioden 80 doktorgradskandidater på sine doktorgradsprogrammer. I løpet av rapporteringsperioden ble det tatt opp 27 nye doktorgradskandidater, som er en økning på 20 doktorgradskandidater.

Fakultetet avholdt 4 disputaser i løpet av rapporteringsperioden, som er en nedgang på 5 disputaser. 1 disputaser ble holdt høsten 2011 og 3 våren 2012. Målet for perioden var på 12 disputaser ved Fakultetet.

Den nye organiseringen av doktorgradsutdanningen ved fakultetet har medført økning i antall doktorgradskurs ved fakultetet. Doktorgradsprogrammet i Samfunnsvitenskap tilbyr 4 metodekurs (hvorav 2 er knyttet til en spesifikk spesialisering) og 23 spesialiseringsemner i tillegg til at Det humanistiske fakultet tilbyr det ene obligatoriske emne i Vitenskapsteori og etikk.

	Antall publikasjonspoeng		
	2011	2010	2009
Institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag	44,6	50,67	45,5
Norsk hotellhøgskole	16,2	7,79	21,6
Handelshøgskolen ved UiS	19,7	15,02	18,7
Institutt for sosialfag	16,4	14,77	18,5
Institutt for helsefag	30,5	43,2	18,3
SV adm.	2		1,4
Fakultetet	129,4	131,45	123,9

3. Kunnskaps- og studiekultur

Ved fakultetet ble det produsert 129,4 publikasjonspoeng i løpet av *kalenderåret* 2011. Dette er en nedgang på 2,05 publikasjonspoeng fra kalenderåret 2010.

Antall disputaser ved Fakultetet var 4 i løpet av perioden august 2011 til juli 2012. Det er 5 disputas mindre enn for perioden august 2010 til august 2011, og 8 disputaser mindre enn oppsatt mål for perioden.

Tidsperioden for å få godkjent prosjektplanen er redusert fra 6 – 12 måneder til 3 – 6 måneder som har ført til at kandidatene bruker mindre tid på prosjektplanen og mer tid på selve avhandlingen. Doktorgradsutvalgets vurdering av prosjektplaner med kortere frist har vært en utfordring. Det er viktig at doktorgradskandidaten viser et høyt nivå på sin prosjektplan, men doktorgradsutvalget må ta hensyn til kortere frist. Dette har vist seg å være en vanskelig balansegang.

3.1. Mål og tiltak for inneværende periode

Målet for inneværende periode var å øke antall publikasjonspoeng og avholde 12 disputaser. Ingen av målene ble oppnådd.

Tiltak for å øke publikasjonspoeng var økt fokus på informasjon om viktigheten av å rapportere og registrere alle publikasjoner, og bedre informasjon om hvordan man registrerer sine publikasjoner.

Tiltak for økt antall disputaser var en bedre oppfølging av kandidater som melder om avvik i framdriftsrapporten, og da særlig kandidater som er i sluttfasen av sin avhandling. Det er innført at alle stipendiater skal være tatt opp på doktorgradsprogrammet før de kan tiltre i stillingen som stipendiat. Tidsperioden for å få godkjent prosjektplanen er redusert fra 6 – 12 måneder til 3 – 6 måneder som skal føre til at kandidatene bruker mindre tid på prosjektplanen og mer tid på selve avhandlingen. Dette arbeidet tar tid før vi ser eventuelle resultater på grunn av en doktorgradsperiode går over 3 – 4 år.

3.2. Mål og tiltak for kommende periode

Fakultetet har som mål å øke antallet publikasjonspoeng. Tiltak for å øke antallet publikasjonspoeng vil være å fortsette med informasjon om viktigheten av å rapportere alle

publikasjoner, og bedre informasjon om hvordan man registrerer sine publikasjoner. Dette er viktig for å skape en kultur i fagmiljøene for å registrere alle publikasjoner.

Fakultetet har som mål å øke antall disputaser til 12 kandidater, som er samme mål for forrige periode. Bedre oppfølging av kandidater som melder om avvik i forhold til fremdriftsplan, og da særlig kandidater som er i slutfasen av sine doktorgradsstudier er ett av tiltakene som vil bli satt i fokus sammen med bedre informasjon til kandidatene. Et annet tiltak for å øke antall disputaser er en bedre dialog med instituttene, fagmiljøene og doktorgradskandidatene fra både medlemmene i Doktorgradsutvalget ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet og fakultetets forskerutdanningsadministrative koordinator. Doktorgradskandidater må tidlig i sin doktorgradsperiode treffe fagmiljøet og føle en tilhørighet til fagmiljøet.

Ett annet mål er å finne den riktige balansen i Doktorgradsutvalgets behandling av prosjektplaner for å beholde god kvalitet, men også ta hensyn til at fristen har gått fra 6 – 12 måneder til 3 – 6 måneder. Ett av tiltakene er å gi bedre informasjon til veileder og doktorgradskandidat om hva som kreves av prosjektplanen.

4. Studienes innhold, læringsmål og kvalifikasjoner

Opplæringsdelen omfatter minimum 30 studiepoeng og disponeres på følgende måte:

- 1) 10 studiepoeng i Vitenskapsteori og etikk
- 2) 10 studiepoeng i metode
- 3) 10 studiepoeng innenfor kandidatens spesialiseringsområde

Kandidater som tar spesialisering i Økonomi skal ha en opplæringsdel som også omfatter 10 studiepoeng innen Økonometri, dermed en opplæringsdel på 40 studiepoeng.

Den enkelte kandidat får kunnskap om samfunnsvitenskapelig forskning generelt, men også dybdekunnskaper innenfor det spesialiseringsområde doktorgradskandidaten tilhører. Spesialiseringseminene vil i mange tilfeller bli gitt som veilederstyrte lesekurs. Dette innebærer at veileder og kandidat i samarbeid utarbeider en pensumliste og kravspesifikasjoner og i løpet av emneperioden samles i møter eller seminarer som tar opp elementer i emnet.

Det nye doktorgradsprogrammet legger større vekt på faglig formidling av forskningen. Faglig formidling er obligatorisk for doktorgradskandidatene og består av følgende elementer:

- Årlig presentasjon av forskningsprogresjon i det faglige miljøet ved UiS
- Minimum en årlig forelesning innen avhandlingstemaet for master / bachelorstudenter
- Minimum en presentasjon på internasjonal faglig konferanse i løpet studieperioden
- Minimum en populærvitenskapelig artikkel i løpet av studieperioden

Faglig formidling er viktig med tanke på at kandidatene får god trening i framføring av egen forskning som skal være med på å gjøre kandidatene mer forberedt på den offentlige disputasen.

4.1. Mål og tiltak for inneværende periode

Fakultetet hadde som mål at alle kandidater skal gjennomføre de obligatoriske doktorgradseminene tidlig i doktorgradsstudiet. Tiltak for å nå målet er å informere kandidater om viktigheten av å ha et faglig godt grunnlag for sin avhandling. Opplæringsdelen skal være et verktøy i det videre arbeidet med doktorgradsavhandlingen.

4.2. Mål og tiltak for kommende periode

Fakultetet vil ha som mål at alle kandidater skal gjennomføre de obligatoriske doktorgradseminene tidlig i doktorgradsstudiet. Tiltak for å nå målet er å informere kandidater om viktigheten av å ha et faglig godt grunnlag for sin avhandling. Opplæringsdelen skal være et verktøy i det videre arbeidet med doktorgradsavhandlingen.

Ett annet tiltak er å arrangere informasjonsmøter for doktorgradskandidater og fagmiljøene hvor fakultetets forskerutdanningsadministrative koordinator informerer om doktorgradsutdanningen ved Universitetet i Stavanger og ved fakultetet.

5. Undervisning, veiledning og arbeidsformer

Det nye doktorgradsprogrammet har flere doktorgradsemner enn de to gamle doktorgradsprogrammene. Dette gjelder emner innen nye spesialiseringene i programmet. De fleste doktorgradsemnene vil gå som veilederstyrte lesekurs. Dette er på grunn av at fakultetet ikke forventer at antall søkere til spesialiseringsemnene vil kreve klasseromsundervisning.

Alle kandidater har en hovedveileder og minimum en medveileder under hele doktorgradsstudiet. Veilederne skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innen fagfeltet og minst en av veilederne skal være tilsatt ved UiS. Hovedveileder har hovedansvar for den faglige oppfølgingen av doktoranden.

Doktorgradsutdanningen omfatter blant annet en avhandling basert på et selvstendig forskningsarbeid i aktivt samarbeid med veileder og andre forskere. Dette legger opp til tett samarbeid med veileder i tillegg til en selvstendig arbeidsform. Det varierer fra kandidat til kandidat når det gjelder antall veiledningstimer. Dette blir individuelt bestemt mellom veileder og kandidat.

5.1. Mål og tiltak for inneværende periode

Mål for neste periode er å informere og øke kompetansen til veiledere av doktorgradskandidater. Doktorgradsutdanningen har fått tildelt midler til å planlegge og å gjennomføre et veilederseminar for veiledere av doktorgradskandidater. Målet er at veiledere får større kompetanse i forhold til sin rolle, ansvarsområder og oppgaver som veileder for doktorgradskandidater.

5.2. Mål og tiltak for kommende periode

Fortsette fokuset på kompetanseheving til veiledere på doktorgradsnivå. UiS sentralt skal sette opp et veilederseminar hvor veiledere skal øke kompetansen sin innen veiledning av doktorgradskandidater.

6. Vurderingsformer, vitnemål og resultatoppnåelse

Alle doktorgradsemner ved fakultetet har ikke bokstavkarakterer (A – F), men bestått/ikke bestått. Bestått tilsvarer bokstavkarakteren B eller bedre.

Vurderingsformen av doktorgradskandidater foregår i form av godkjenning av opplæringsdelen av Doktorgradsutvalget, opprettelse av en bedømmelseskomité på minimum 3 medlemmer som skal vurderer avhandlingen, prøveforelesningen og den offentlige disputasen/forsvar av avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen skal bestå av begge kjønn (såfremt mulig), ett medlem som ikke er tilknyttet universitetet, ett utenlandsk medlem (såfremt mulig) og alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Det er blitt laget en ny oppdatert prosedyre for gjennomføring av disputaser ved fakultetet. Denne blir formidlet til alle kandidater, veiledere og bedømmelseskomiteer.

I rapporteringsperioden oppfylte alle komiteer alle kravene for sammensetning av bedømmelseskomiteen.

Vitnemål blir utskrevet og signert etter hvert som doktorgradskandidatene har disputert. Det er ingen faste tidspunkter for utskrift av vitnemål.

6.1. Mål og tiltak for inneværende periode

Mål for kommende periode er at alle bedømmelseskomiteer skal oppnå alle krav som er satt for en bedømmelseskomité. En bred og variert bedømmelseskomité innen fagfeltet å gi god kvalitet på bedømmelses av doktorgradsavhandlingen og disputasen.

I kommende periode har fakultetet som mål å lage en mer detaljert standardform for disputaser. Tiltak for oppnåelse av dette målet er en gjennomgang av rutinene for disputas.

6.2. Mål og tiltak for kommende periode

Mål for kommende periode er at alle bedømmelseskomiteer skal oppnå alle krav som er satt for en bedømmelseskomité. En bred og variert bedømmelseskomité innen fagfeltet å gi god kvalitet på bedømmelses av doktorgradsavhandlingen og disputasen.

7. Infrastruktur, administrasjon og det totale læringsmiljøet

Fakultetet har en person som jobber med forskerutdanningsadministrasjon. Fakultetet en person som kan rutine for disputas som kan hjelpe til ved behov.

De administrative oppgavene har økt i omfang vedrørende implementering av det nye doktorgradsprogrammet. Økt antall doktorgradskandidater har også medført økt administrativ arbeidsmengde. I rapporteringsperioden ble det tatt opp 27 nye doktorgradskandidater som er en økning på 20 doktorgradskandidater.

Det nye doktorgradsprogrammet har økt informasjonsmengden til doktorgradskandidater, veiledere og informasjon på nettsidene. Det er viktig å ha riktig og god informasjon til alle berørte parter i doktorgradsutdanningen.

I rapporteringsperioden har UiS ferdigstilt og vedtatt ny Forskrift for doktorgradsutdanningen ved Universitetet i Stavanger (vedtatt 1. mars 2011). Den nye veilederen er ferdig og klar for trykking og publisering.

7.1. Mål og tiltak for inneværende periode

Forenkler de administrative rutinene for å betjene et økende antall doktorgradskandidater og det nye doktorgradsprogrammet. Tiltak for å forenkler de administrative rutinene er en gjennomgang for å finne mulige forenklingstiltak.

Ferdigstille arbeidet med revidering av doktorgradsforskriftene og veilederen for doktorgradsutdanningen ved UiS.

Mål for neste periode er å øke og forbedre informasjonsstrømmen til fakultetets doktorgradskandidater. Det er et mål at all viktig informasjon skal være lett tilgjengelig for alle doktorgradskandidater både skriftlig og på UiS sine internettsider. Det er viktig med en gjennomgang av tilgjengelig informasjon og sørge for at all informasjon er riktig.

7.2. Mål og tiltak for kommende periode

Fortsette gjennomgangen for å forenkler de administrative rutinene er en gjennomgang for å finne mulige forenklingstiltak.

Mål for neste periode er å øke og forbedre informasjonsstrømmen til fakultetets doktorgradskandidater, instituttene og fagmiljøene gjennom informasjonsmøter og skriftlig materiale. Det er et mål at all viktig informasjon skal være lett tilgjengelig for alle doktorgradskandidater både skriftlig og på UiS sine internettsider. Det er viktig med en gjennomgang av tilgjengelig informasjon og sørge for at all informasjon er riktig. Det

8. Oppsummering av mål og tiltak for kommende periode

- Øke antall publikasjonspoeng. Tiltak for å øke antall publikasjonspoeng vil være å stimulere til å øke forskningsproduksjonen og fortsette arbeidet med å informere faglig ansatte om viktigheten av å registrere alle publikasjoner i Cristin.
- Finne riktig balanse i behandlingen av prosjektplaner i Doktorgradsutvalget. Forbedre og utvikle malen for prosjektplaner og bedre tilbakemeldinger til doktorgradskandidater som ikke får godkjent endelig prosjektplan.
- Øke antall disputaser til 12 neste periode. Fortsette god oppfølging av kandidater i slutfasen av doktorgradsstudiet.
- Mål om at doktorgradskandidatene ved fakultetet gjennomfører de obligatoriske doktorgradseminene tidlig i doktorgradsperioden. Bedre informasjon om viktigheten av å gjennomføre obligatoriske doktorgradseminer tidlig i doktorgradsstudiet.
- Øke kompetansen til nye veiledere i forhold til deres oppgaver som veileder. Det skal arrangeres veilederseminar for nye veileder fra UiS sentralt.
- Opprette gode og varierte bedømmelseskomiteer til alle disputaser ved fakultetet.
- Forenkle de administrative oppgavene ved fakultetet. Gjennomgang av de administrative rutinene. Det vil særlig bli lagt vekt på gjennomgang av administrative rutiner før og etter møter i Doktorgradsutvalget.
- Øke og forbedre informasjonsflyten om doktorgradsutdanningen ved fakultetet. Gjennomgang av informasjon på nett og annen informasjon.